

Van Peuter tot professional
Landelijke conferentie VO-HO netwerken
Datum: 15 november 2018
Tijd: van 13:00 uur tot 20:00 uur
Plaats: Utrecht Science Park,
Minnaertgebouw

Programma

13:00 – 13:30 uur	Ontvangst en registratie
13:30 – 13:55 uur	Welkom (<i>door Berenice Michels, voorzitter regionale VO-HO Netwerken</i>)
13:55 – 14:25 uur	Forumgesprek tussen de vertegenwoordigers van de Vereniging Hogescholen (VH), de Vereniging van Universiteiten (VSNU) en de VO-raad over de rol van de regionale VO-HO netwerken
14:25 – 14:30 uur	Zaalwissel
14:30 – 16:00 uur	Werkgroepronde 1
16:00 – 16:30 uur	Koffie/theepauze en zaalwissel
16:30 – 18:00 uur	Werkgroepronde 2
18:00 – 20:00 uur	Netwerkdiner

Werkgroepen

Er worden acht werkgroepen aangeboden in twee rondes, dus vier werkgroepen per ronde. Tijdens de ontvangst kan er een keuze gemaakt worden. Welke werkgroepen dat zijn ziet u hieronder:

Werkgroepen 1^e ronde (14:30 – 16:00 uur)

Peer to Peer Teaching: voortgezet onderwijs

Yamina Kada en Monique Pijls

Voorbeelden van Peer To Peer lesgeven in het voortgezet onderwijs zijn de PALS (Persoonlijk Assistent Leraar) in de regio Amsterdam en de Werkkrachtstudenten in Utrecht. Door het geven van lessen aan anderen halen studenten (of leerlingen) zelf hun kennis op, merken ze wat effectieve leerstrategieën zijn en kunnen ze hun zelfvertrouwen vergroten. Dat het trainen van zogenaamde Peer-teachers een belangrijke voorspeller is van de effectiviteit van deze aanpak, weten we uit onderzoek. In deze werkgroep leert u hoe de training en begeleiding van de coaches in zijn werk gaat en tot welke opbrengsten deze aanpak leidt volgens leerlingen en docenten. We laten zien wat er nodig is om Peer To Peer teaching tot een succes te maken. Tijdens deze werkgroep zien we studenten en leerlingen zelf aan het werk en deelnemers gaan aan de slag met het trainingsmateriaal.

Ketensamenwerking in Twente

Manon Toonen en Stephan van der Voort

In deze werkgroep staat het Toptraject Twente, een ketensamenwerking tussen vmbo, mbo en hbo, centraal. Het Toptraject is een doorlopende leerlijn voor vmbo'ers die via het mbo succesvol een hbo-opleiding willen volgen. Alle onderwijsniveaus bieden onderling afgestemde activiteiten aan gericht op studievaardigheden en taal- en rekenvaardigheden. Daarnaast worden leerlingen en studenten ondersteund bij hun loopbaanoriëntatie. In september gaat dit traject ook van start in de Achterhoek & Liemers en voorbereidingen hiertoe worden getroffen in de Stedendriehoek. Deelnemers van deze werkgroep buigen zich over ontwikkel- en implementatievraagstukken binnen het Toptraject. We ontvangen graag hun advies. Het bespreken van de vraagstukken raakt deels de thematiek van ketensamenwerking.

Uitbreiding Alfa Gamma

Barbara Evertsen (Radboud PUC of Science), Margot Schoutsen (Onderwijsnetwerk Zuid-Holland) en Ragna Senf (U-Talent, Universiteit Utrecht)

Hoewel de VO-HO netwerken van oorsprong georiënteerd zijn op de bètawetenschappen, ontstaat de laatste jaren een tendens om ook leerlingen en docenten met interesse in alfa/gamma te bereiken. Onderwijsnetwerk Zuid-Holland, een samenwerking tussen Universiteit Leiden, Technische Universiteit Delft (en vanaf 2019 ook de Erasmus Universiteit Rotterdam) biedt vanaf schooljaar 2018/2019 professionalisering en activiteiten aan in de volle breedte. Vanuit Nijmegen vormen het Radboud Pre-University College (PUC) of Society en het PUC of Science het Radboud PUC en Utrecht continueert komend schooljaar haar pilot met alfa/gamma vwo-masterclasses voor 30 scholen. In deze workshop gaan we in op de good practices én struikelblokken van deze VO-HO netwerken. Na een inleiding en het delen van onze ervaringen, gaan de deelnemers zelf aan de slag. Aan de hand van stellingen delen zij hun ideeën over verbreding van de netwerken.

Technologie-onderwijs in Nederland en daarbuiten

Gerald van Dijk en Mandy Stoop

Aan de hand van een paar mooie voorbeelden van curricula in het voortgezet onderwijs in andere landen waar techniek sterk is vertegenwoordigd in het curriculum (Ierland, Zweden, Israël, Nieuw-Zeeland) kijken we in deze werkgroep naar het technologie-onderwijs in Nederland. Leerlingen scoren in die landen hoog omdat men een techniekceveurriculum op macroniveau heeft afgesproken en daar op allerlei manieren aan werkt (initiële opleiding, nascholing, onderzoek, schoolleiding, inspectie, etc.). In de werkgroep kijken en denken we samen over een landelijk curriculum in Nederland. Na een prikkelende presentatie deelnemers en sprekers in dialoog over hun beeld van techniekonderwijs in het voortgezet onderwijs. Hoe belangrijk vinden we het eigenlijk? En hoe ziet het er in onze omgeving uit?

Werkgroepen 2e ronde (16:30 – 18:00 uur)

Wetenschapsknooppunten

Maarten Reichwein, Sanne Dekker, Dieuwke Schokker, Eveline Holla en Kim van Geijn

In het landelijk netwerk wetenschapsknooppunten bundelen universiteiten hun programma's voor het basisonderwijs. De wetenschapsknooppunten sluiten daarmee perfect aan bij het thema van deze conferentie: 'Van peuter tot professional'. In de workshop maak je kennis met programma's van de verschillende wetenschapsknooppunten en kijken we naar de aansluiting tussen PO en VO. Maak actief kennis met de wetenschapsknooppunt programma's voor het PO.

Studievaardig naar het hbo

Jelle Nauta en Linda van der Hout

De havo-hbo werkgroep in regio Noord heeft verschillende praktische tools ontwikkeld, waarmee havoteams generieke studievaardigheden effectief in het onderwijs kunnen opnemen. Enkele voorbeelden:

- nulmeting studievaardigheden onderbouw en bovenbouw
- leerlijn onderzoeken en verslag maken van brugklas naar hbo
- checklist onderzoeken voor leerlingen.

De DOT biologie heeft contextrijk lesmateriaal ontwikkeld voor havo, Een burger van eendenkroos, met veel ruimte voor praktijkgerichte onderzoeksopdrachten.

De deelnemers van deze werkgroep krijgen exemplaren van de tools en voorbeelden van onderzoeksopdrachten uitgereikt.

Na een korte inleiding over de praktische tools en voorbeelden van onderzoeksopdrachten gaan de deelnemers in groepjes bij een actueel maatschappelijk thema een onderzoeksopdracht formuleren voor de havo.

Peer to Peer Teaching: basisonderwijs

Olivier van Beekum en Mark Koren en hun leerlingen

Deze werkgroep geeft praktijkvoorbeelden van middelbare scholieren die lesgeven in het basisonderwijs. Het Cals College startte afgelopen schooljaar een samenwerking met basisschool Vroonestein. Hun leerlingen gaven een volledig zelfbedachte en zelfverzorgde scheikundige les aan leerlingen van groep 8. De komende jaren wordt deze samenwerking verder uitgebouwd. Leerlingen van het Corderius College werken al langer samen met basisscholen: zij geven robotica-les op meerdere basisscholen met hun zelfbedachte robot-autootje. De leerlingen van deze twee scholen en hun docenten zullen laten zien hoe zij deze projecten ervaren. De leerlingen laten ook een stuk(je) van hun les zien.

Leven Lang Lerarenopleiding

Dominicus Kamsma en Klaas van Veen

Loopbaanontwikkeling van leraren kan bijdragen aan duurzame versterking van het beroep en imago. Loopbaanontwikkeling en professionalisering van leraren en daarmee versterking van het beroep, is bij uitstek een onderwerp waarin lerarenopleidingen en scholen in het Voortgezet Onderwijs regionaal kunnen samenwerken. Hoe gaan we dat samen vormgeven? Wat hebben we van elkaar nodig? Wat is het beroepsbeeld van leraren? Welke rol heeft Strategisch HRM? Wat betekent dat voor onderwijskundig leiderschap?

Na een korte inleiding over het thema, gaan we in groepjes ingrediënten benoemen voor een regionaal actieplan voor Samen Professionaliseren.